

VICENT IBORRA, PATRÓ DE PATRONS

Crònica familiar

Casat, amb set fills, 55 anys, educat a Londres, llicenciat en Ciències Econòmiques per les universitats de Deusto i de Madrid, domiciliat a Marqués de Sotelo, 13 (València), Vicent Iborra és en alguns aspectes la prolongació del seu pare, **Vicent Iborra Gil** —«model d'economista valencià, que als deu anys ja va començar a estalviar uns cèntims per a poder-se pagar els estudis de francès»—: natural d'Alcàsser (l'Horta Sud), director general de comerç i política aranzelària en 1933-34 i en 1935, amb el govern republicà de la CEDA. Fou també president de l'Ateneu Mercantil de València de 1952 a 1955 i del València Club de Futbol i d'una línia empresarial familiar, a través de nombrosos negocis de banca, assegurances, immobiliàries, serveis, explotacions agrícoles...

Del fill, avui implicat en l'afer SA-VE, alguns recorden encara una fotografia davant els volums de la *Gran Enciclopèdia Catalana* i —esperances perdudes— la creença generalitzada, en alguns sectors, que podria encapçalar un corrent polític liberal entre la burgesia valenciana, durant els anys seixanta i la primera meitat dels setanta. La seua carrera —rapidíssima— en el món empresarial començà precisament en un dels múltiples negocis del pare: l'Associació d'Exportadors de Patates, amb la qual, malgrat haver perdut molts diners, queda definitivament catapultat dins el *ranking* financer.

Ex-membre de la junta directiva del Col·legi d'Economistes de València, molts comenten encara la seua imatge aristocràtica, arribant a les reunions en un Mercedes gris, i les posicions dubtosament democràtiques quan la transició política avançava.

Qualificat (*València Semanal*, març 1980) com la primera fortuna del País Valencià —la declaració de renda presentava uns ingressos de 7.056 milions de pessetes i un patrimoni de 4.604, segons aquella revista—, és amo de papers pintats, bancs, assegurances, estacionaments, moquetadores i immobiliàries, entre altres múltiples activitats i negocis. Vicent Iborra segueix sent conseller —¿simbòlic?— del Banc de València (del qual havia estat director-gerent en els primers setanta, sota la presi-

Empresari d'empresaris, rei de reis, home de la CEOE al País Valencià, amo de molt, present en les grans empreses, Vicent Iborra Martínez és un model de patró potser a punt d'extingir-se.

Ismael López

dència de Joaquim Reig), conseller-vice-president de la Unió Levantina de Seguros, SA, president de la Sociedad Anónima Valenciana de Estacionamientos (SAVE)... I, també, tot això:

President d'UNIWALL, SA —amb un consell d'administració del qual formaven part **Josep Camallonga Margarit**, els germans **Ramon i Vicent Rodrigo Cubells**, **Santiago Julià Cabanes**, **Santiago Manes** i **Pere Montó Ruiz**—, empresa productora dels arxiconeguts papers Shark, els treballadors de la qual protagonitzaren un dels conflictes més llargs i més durs, contra acomiadaments, de tota la història laboral de la comarca de

JORDI VICENT

Aparcaments de Nuevo Centro, a València, i oficines de Save en aquesta ciutat.

JORDI VICENT

l'Horta, al final dels setanta. La mala gestió de l'empresa —superautomatitzada—, junt amb la caiguda del mercat del paper-decoració, es combinaren, i van donar lloc a una resposta empresarial duríssima i a una reestructuració salvatge.

President també de l'Associació d'Exportadores de Patates —junt amb consellers com **Ricard Almenar**, **Montó Ruiz** i el seu germà **Daniel**. President de COFRUNA —creada també pel seu pare—, abans de serho de TRAFUME (Transportes Fruteros del Mediterráneo), on també estigueren a punt d'actuar els tribunals. Amo de la Compañía Inmobiliaria. Conseller —els anys setanta— de Cementos del Mediterráneo, SA. Vocal de Depósitos Francos de Alicante, SA. Vocal de la Compañía Valencia-

SAVE

Tots famosos

Fundada el 18 de febrer de 1968, amb un capital inicial de 191 milions de pessetes —50 milions dels quals foren emesos en obligacions i adquirits íntegrament per la Caixa d'Estalvis de València—, la Sociedad Anónima Valenciana de Estacionamientos (SAVE) ha rebut ingressos constants, que han augmentat any rere any, perquè s'emprava una política de restringir el repartiment de dividends. L'any passat, el benefici van superar els 75 milions de pessetes.

Cotitzant en borsa, SAVE té actualment la concessió dels aparcaments a tots els aeroports de l'estat. A l'agost de 1973 va començar aquesta explotació, gràcies a la concessió oferida per la Subsecretaria d'Aviació Civil, dependent del Ministeri de Transports (a la qual ha d'entregar un cànon del 55 per cent del total recaptat, cànon que, en el cas de l'aeroport del Prat de Llobregat —i d'alguns altres?— pareix haver-se incomplert), passant després a explotar la resta dels aparcaments d'aquest tipus.

Lluny queden, així, els temps en què SAVE començava la gestió amb el primer aparcament a la plaça de la Reina (avui de Saragossa) de València. Els primers temps en què únicament regentava pàrquings públics. Fins avui, que ha aconseguit de situar-se —gràcies a un crític monopollisme— com a empresa líder d'aparcaments.

El consell d'administració —que al desembre de 1978 amplià capital a 230.286.000 pessetes— és compost per primers noms de l'economia valenciana:

—Josep Joaquim Vifals Guimerà: vinculat a la Caixa d'Estalvis de València des del 1941, n'ha estat director general vint-i-vuit anys, des de 1957 fins a la recent jubilació. Doctor «cum laude» per un tribunal presidit per Enrique Fuentes Quintana, fou nomenat fill adoptiu de València, a l'octubre de 1982, per l'alcalde socialista Ricard Pérez Casado.

—Joaquim Muñoz Peirats: molt lligat a la política lliberal, ha estat vice-president del Consell d'Europa i presidí la delegació espanyola davant d'aquest organisme. Diputat per UCD, fou portaveu d'aquestes sigles en la comissió d'exteriors.

—Emili Serratosa Ridaura: conseller-delegat de Valenciana de

Cementos, SA, el major grup productor de l'estat i situat al cap de les exportacions mundials. Conseller de: Portland Iberia (Toledo), Cementos del Mar (Tarragona), Griffi, SA (Vilanova i la Geltrú), Portland (Mallorca), Cementos del Atlàntico (Sevilla), Cementos Especiales (Palma), Materiales y Obras, Copresa i Gres-Valls. President d'Hispano-Dominicana de Cementos (Santo Domingo), Transportes de Cementos, Transportes del Sudeste, Azulev, SA, Prebetong-Valencia, Prebetong-Sudeste i Saica (automoció). També és vice-president de Prebetong-Madrid.

—Francesc Casany és, d'altra banda, cunyat del superconstructor Rodrigo. Tant aquest com el seu germà Ramon, ja mort, han aparegut sempre molt lligats a Iborra, creant nombroses empreses per a distintes activitats. Dues van ser desgraciadament polèmiques: la construcció de les Torres de València, a Madrid —construïdes sobre terrenys pertanyents als bombers del municipi—, i les Torres del Real, a València —sobre terreny propietat originàriament de la Fira de Mostres.

Amb Casany, Rodrigo creà també ROICA, empresa fundada quasi a posta per a l'edificació de la «Ciutat Fallera», al barri de Benicalap de València.

Per últim, cal assenyalar que Ignacio Azcárraga Trénor és germà de Josep Maria, capità de l'exèrcit en excedència, pilot i director general de l'aeroport de Mánises. □

JORDI VICENT

Aparcaments de l'aeroport de València.

na de Navegación (VALENAVE), etc. I aquestes dues «curiositats»: vice-president de Secanos y Regadíos, SA, de Mèrida (Extremadura) —gràcies a Joaquim Muñoz Peirats— i conseller d'IBM-Espana, seguint la política d'aquesta empresa multinacional (amb una factoria a la Poble de Vallbona) de representar-se

amb personatges de gran prestigi empresarial.

Un gegant polèmic

Iborra s'ha sabut rodejar sempre de «vice-presidents». I posar al seu costat el bo i millor de les tendències patronals. Així, Josep Maria Simó

—home fort del metall i president de la Cambra de Comerç de València—, Sanchis Moya —president de l'IMPI—, Silvino Navarro —industrial, empresari fort de la pell—, Garcia Monzó —exportadors de cítrics— i molts d'altres: Marzal, Riera, Jara-bo, Cardona, Casanova, Payà, Monfort, han estat al seu costat, atorgant-

Enric Simó, Vicent Iborra i Josep Maria Simó.

li el paper de màxim patriarca de l'empresariat valencià. Per bé que no sempre exempt de problemes i xocs.

Junt amb alguns d'aquests cavallers de la indústria, la construcció i els serveis, amb **Rodrigo, Najera i Navarro** —entre altres—, també realitzà en el seu moment una oferta per a la construcció-explotació de l'Autopista del Mediterrani, amb un pressupost de 10.000 milions de pessetes. Oferta que, estranyament, fou desbancada per la d'AUMAR (Autopistas del Mare Nostrum), que havia ofert un projecte amb doble cost: 20.000 milions.

Gràcies també a ells, Iborra Martínez ha seguit pujant l'escala de la representativitat empresarial, aconseguint en 1977 la presidència de la Confederació Empresarial Valenciana (CEV) i passant a formar part, l'any següent, del comitè executiu de la CEOE, al costat de **Vicent Castellano i Francesc Sanchis Moya**.

El 20 de desembre de 1984, a Castelló de la Plana, fou també elegit president de la CIERVAL (Confederació Interprovincial d'Empresaris de la Regió Valenciana), junt amb **Josep Llorca Soler** (de la patronal alacantina) i **Francesc Arenós Bort** (de la castellonenca), com a vice-presidents.

En la forma d'encarar la negociació laboral, Vicent Iborra té una imatge polèmica. Amb fama de dur i de representar els moviments més hermètics de l'empresariat valencià. No debades, malgrat haver promès que la CEV «facilitarà els contactes amb les centrals sindicals», les seues exigències fan que tal relació siga realment costosa. Perquè Vicent

Iborra, com a portaveu de les línies de **Cuevas, Segurado o Ferrer Salat**, té ben clar que «les reivindicacions han de ser moderades», ja que «allò que cal recompondre són els balanços de les empreses». O potser perquè, segons ha dit, «la crisi econòmica afecta de manera primordial l'empresariat».

«Iborra ha tingut sempre un menyspreu preferent cap a Comissions Obreres», diu Antoni Montalban, secretari general de la central al País Valencià. «Plenament avalat per Salat i per Cuevas, ha tancat en nombroses ocasions les portes a l'entesa laboral», afegeix. I això que, per a don Vicent, «cal evitar l'enfrontament entre el capital i el treball perquè, guanye qui guanye, sempre queda mal parada l'empresa».

«Tècnicament poc qualificat», segons diuen altres fonts sindicals, «sempre ha tingut una visió parcial», i s'ha mantingut lluny d'un enteniment industrial global: «el millor que es pot fer —ha declarat— és deixar que tot funcione per la iniciativa pròpia. València —afirmava— s'ha industrialitzat sense haver estat mai en un pla de desenvolupament planificat».

Representant d'aquesta línia de xoc —contra els qui han afirmat el seu caràcter liberal i inclús socialdemòcrata—, Iborra sembla haver sofert algunes diferències amb **Pedro Agramunt Font de Mora** —conseller de TYCESA— i amb el mateix Simó, respecte a la forma de traçar el joc sindical. «Iborra ha actuat sempre amb raonaments i anàlisis polítiques, mai socials. Amb posicions de dreta,

inclús de partit», torna a dir la nostra font sindical.

I, en efecte, Iborra va participar plenament en la campanya de la CEA —la patronal andalusa— contra els socialistes: recordem allò de la poma que el cuc podriria. I era normal. I conseqüent: «als empresaris que vulguen dedicar-se a la política —deia Iborra—, cal donar-los suport des de les organitzacions». I més: «aplau-dir-los i, després, donar-los les gràcies».

Ara, davant un possible defenestrament —amb possible intencionalitat política a càrrec dels socialistes— les paraules i les glosses que els ha dedicat posen un tel de dubte, en un final tan «maquiavèl·lic»: «només podem expressar agraïment a l'actuació de la Conselleria d'Economia, que presideix el socialista Segundo Bru i, en general, a la direcció local del PSOE», deia en una ocasió. Agraïment, ja que «l'actuació de la Conselleria ha demostrat una gran entrega i una gran vocació per a servir la regió».

Per si de cas, el president Joan Lerma ha deixat ben clar el paper exemplar de la patronal valenciana. Però s'ignora quines reaccions produiria en UGT tan apologetica declaració: «els empresaris valencians, com a col·lectiu, han donat al llarg dels anys molt bona prova de saber fer. Tenen constància i voluntat de seguir endavant». I, com no, la CEV li ha donat tot el suport. Inclús un dels probables *oponents* d'Iborra va eixir al pas de les acusacions, perquè «Iborra és el president dels empresaris». □